

Inventaris van het archief van dr. F.J. Krop

Levensjaren 1875-1945

dr. P.M.J. Krop

Levensjaren 1909-1947

en

dr. M.A. Krop

Levensjaren 1913-1973

Samengesteld door Koos-jan de Jager

Collectie HDC | Protestantse Erfgoed
Bibliotheek Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 775
Mei 2018

Inleiding

Frederik Johan Krop

Frederik Johan Krop werd op 19 november 1875 geboren in Amsterdam als zoon van de bouwkundige Frederik Johan Krop sr. en Catharina Elizabeth Westenberg. De familie had oude banden met de Hugenoten en Frankrijk. Frederik studeerde theologie aan de Protestantse Faculteit in Parijs. Na zijn afstuderen werd hij predikant in de Waalse kerk van 's-Hertogenbosch (1899-1902). Het liberale klimaat viel hem echter tegen, waardoor hij een opmerkelijke stap maakte en predikant werd in de Nederlandse Hervormde Kerk. Hij diende de gemeenten van Franeker (1902-1904), Zwolle (1904-1912) en Rotterdam (1912-1940). In 1917 ontving hij vanwege zijn inspanningen om de Franse cultuur in Nederland te verspreiden een eredoctoraat van de Protestantse Faculteit in Parijs.

Het leven van Krop werd gekenmerkt door polemiek. In zijn jonge jaren ageerde Krop tegen de in zijn ogen groeiende invloed van het katholicisme in Nederland. In zijn ogen was de Nederlandse identiteit protestants van aard, dáár lagen de wortels van de Nederlandse natie. Als voorzitter van de Rotterdamse mannenvereniging *Gij zijt allen broeders* (opgericht in 1920) en medeoprichter van de *Vereniging Protestants Nederland* (opgericht in 1923) verspreidde hij zijn ideeën onder een groot deel van het Nederlandse protestantisme. Tegen het einde van de jaren 1920 ruilde Krop het katholicisme als grootste vijand in voor het communisme. Hij raakte betrokken bij de filantropische hulpacties die vanuit Nederland georganiseerd werden om vervolgdde gelovigen in de Sovjet-Unie te ondersteunen. Krop was ervan overtuigd dat het communisme een groot gevaar vormde voor de wereldvrede en zette alles in het werk om het Russisch communisme te demoniseren. Hij trad scherp in debat met hervormde collega-predikanten die sympathiseerden met het communisme en probeerde hen te overtuigen van het atheïstische, duivelse karakter van het communisme. Honderden publicaties schreef hij tegen het katholicisme en communisme. In het kader van dit anti-communisme organiseerde hij tussen 1935 en 1940 een serie tentoonstellingen door heel Nederland waarop het gevaar van het anticommunisme met originele documenten werd aangetoond.

Na de opkomst van het nationaalsocialisme in Duitsland verhief Krop in 1933 zijn stem om te protesteren tegen de Jodenvervolging. Dit leidde echter tot spanningen met zijn Duitse contacten in de anticommunistische hulpverlening aan Russische gelovigen. Krop zweeg daarom tot 1942 tegen het nationaalsocialisme. In datzelfde jaar werd Krop door de toenemende druk van de Duitse bezetter actief in het verzet. Hij werd in het najaar van 1942 opgepakt en gevangengezet. Na zijn vrijlating in 1943 hernam hij zijn activiteiten weer. Na een bezoek aan zijn zoon Paul, die in een TBC-kliniek in Davos (Zwitserland) verbleef, stierf hij op het perron, terwijl hij stond te wachten op de trein die hem terug naar Nederland zou voeren.

Paul Marcel Jean Krop

Paul Marcel Jean Krop werd op 2 maart 1909 geboren in Zwolle als zoon van Frederik Johan Krop en Antoinette Jeanne Seignobos (1875-1951). Na zijn studie theologie in Parijs was hij kort predikant in de Waalse kerk. Hij volgde echter zijn vader en werd in 1934 predikant in de hervormde gemeente van het Friese Ferwerd. In 1938 verruilde hij deze plaats voor Sint-Pancras. Tijdens de Tweede Wereldoorlog preekte hij in zijn gemeente tégen het nationaalsocialisme. Hij bad voor het Koninklijk Huis en de Nederlandse regering. Paul Krop keerde zich fel tegen de collectes voor de Winterhulp. Op 20 augustus 1941 werd hij dan ook gearresteerd door de Duitse Sicherheitsdienst. Tussen november 1941 en juli 1945 zat hij gevangen in Dachau. Na de bevrijding werd hij vanwege zijn slechte gezondheid overgebracht naar het Nederlandse Sanatorium in Davos. Paul Krop genas echter niet en stierf op 4 juli 1947 in het Diaconessenziekenhuis in Utrecht.

Marcel André Krop

Marcel André Krop werd op 5 april 1913 in Rotterdam geboren als zoon van Frederik Johan Krop en Antoinette Jeanne Seignobos. Hij studeerde rechten in Parijs en Straatsburg en theologie in Groningen (vanaf 1934). Als hervormd predikant diende hij de gemeenten van Rotterdam (hulppredikant, 1939), Tricht (1940-1943), Geldermalsen (19463-1947) en Groningen (1947-1973). In deze stad was hij verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen als studentenpastor. Hij stichtte daar de eerste studentenpastorie van Nederland. Tijdens zijn leven bekleedde hij diverse functies in de NHK. Enkele jaren was hij lid van het breed moderamen van de Generale Synode, in zijn stad Groningen was hij jarenlang preses van de centrale kerkenraad. Hij publiceerde honderden artikelen in diverse kerkelijke en theologische bladen. In 1971 haalde hij het landelijke nieuws vanwege zijn progressieve opvattingen over de dood. 'Dood is dood' zei hij in een televisie-uitzending van de IKOR, wat hem op veel kritiek kwam te staan. Datzelfde jaar haalde hij opnieuw het nieuws door te betogen dat euthanasie geen binding heeft met het zesde gebod 'Gij zult niet doden'. Vanuit een humaniteits-gedachte bewees euthanasie een dienst aan de mensheid, zo betoogde hij. Op 3 oktober 1973 overleed hij, vlak nadat hij het 25-jarig jubileum van zijn studentenpastoraat had gevierd.

Over het archief

In dit archief bevinden zich voornamelijk fotoalbums van de door dr. F.J. Krop georganiseerde tentoonstellingen tegen het bolsjewisme uit de periode 1935-1940. Daarnaast enkele stukken van zijn zoons P.M.J. en M.A. Krop.

Bij deze collectie bevonden zich de volgende tijdschriften die zijn op 24 februari 2009 verwijderd uit deze collectie:

- *Het Schild. Maandschrift der St. Willebrordus-Vereniging*, XXXI nr. 4 (naar TU Kampen, Oudestraat (aanvulling)).
- *De Protestant. Off. Orgaan v.d. E. vangelische Maatschappij*, 75 nr. 8, nr. 11/12, 76 nr. 15, 77 nr. 11, 81 nr. 18/19, 82 nr. 16, [84] nr. 2, nr. 7 (naar TU Kampen, Oudestraat (aanvulling)).
- A.G. Barkey Wolf, O. Norel en A.K. Straatsma, *Eens Christens reis in dezen tijd*, Den Haag [1941] (naar Bijzondere Collecties VU).

In de collectie Oorkondes en (verkiezings-)affiches, 1871-2015 (coll. Nr. 193, doos 10) bevindt zich het volgende archiefstuk. *Fotografisch overzicht*

van Gezagsondermijnende propaganda in Nederland (uitsluitend in Amsterdam verzameld gedurende de laatste jaren.) Auteursrechten voorbehouden. Amsterdam, april, 1934. 24 (pagina's) rubrieken, met foto's. De herkomst van dit album is onduidelijk. Wél heeft het album inhoudelijk veel raakvlakken met het werk en optreden van dr. F.J. Krop.

Koos-jan de Jager, mei 2018.

Plaatsingslijst

Dr. F.J. Krop

- 1-2   Stukken betreffende jubilea van dr. F.J. Krop, 1924-1937.
2 delen
- 1   Ingeplakt feestnummer van *Geloof en Vrijheid*, 15 januari 1924.
  - 2   Album ter herinnering aan het 25-jarig jubileum van dr. F.J. Krop als predikant van de NHK te Rotterdam, 1937.
- 3   Album over het Franse werk van dr. F.J. Krop en *Geloof en vrijheid*, april 1921.
1 deel
- 4-9   Albums bij de tentoonstelling tegen het bolsjewisme, uitgaande van het Nationaal Verbond Godsdiens, Gezin, Gezag, 1935-1940.
6 delen
- 4   Album I – mei 1935-mei 1936 (Rotterdam, Delft, Leeuwarden, Groningen, Den Haag).
  - 5   Album II – mei 1936-mei 1937 (Rotterdam, Assen, Tuindorp-Heyplaat, Schiedam, Ede, Hoorn).
  - 6   Album III – mei 1937-mei 1938 (Delfshaven, Utrecht, Dokkum, Vianen, Scheveningen, Rotterdam-Noord).
  - 7   Album IV – mei 1938-mei 1939 (Charlois, Rotterdam-Centrum, Ridderkerk, Pernis, Ermelo, Den Haag, Hendrik-Ido-Ambacht, Bodegraven, Harderwijk, Lisse, Kampen, Oud-Beijerland)
  - 8   Vervolg Album IV.
  - 9   Album V – mei 1939-mei 1940 (Alkmaar, 's-Hertogenbosch, Heemstede, Wolvega, Franeker, Leiden, Haarlem). Aangevuld met foto's van het afscheid van dr. F.J. Krop van Rotterdam.
- 10   Stukken betreffende organisatie, publiciteit en werkzaamheden rond de anticommunistische arbeid van dr. F.J. Krop in diverse organisaties (NECORUS, Landelijk Werkcomité dr. O. Schabert en Gij zijt allen Broeders), waaronder de tentoonstellingsgids van de tentoonstelling tegen het bolsjewisme, 1934 – 1939.
1 omslag

Dr. P.M.J. Krop

- 11   Dissertatie P.M.J. Krop, *L'Organisation de l'Église Réformée (Nationale) des Pays-Bas Depuis 1816* (Parijs 1934).
1 deel

Dr. M.A. Krop

- 12   Stukken betreffende jubileum M.A. Krop als studentenpastor
aan de Rijksuniversiteit Groningen en zijn overlijden, 1973.
1 omslag

Toevoeging 2018

- Kopie van Marnix Krop, *De halve eeuw van mijn ouder. Over
het te korte leven van Marcel Krop en Titia Hofman*, Wassenaar
2015, particuliere uitgave